

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 26—
Četrt leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . „ 66—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 1.80
od enoredne petifvrste
pri večkratnih oznanilih
— popust. —

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

79. številka.

Maribor, dne 23. julija 1920.

Letnik XII.

Za rešitev Koroške.

Vsi krajevni odbori Jugoslovenske Matice priredijo v nedeljo 25. julija protestno manifestacijo proti nameravanemu odprtju demarkacijske črte med cono A in B. Jugoslovenska Matica v Mariboru priredi protestno zborovanje v soboto ob 4. uri v Nar. domu. Zborovanje otvori dr. Müller, govori dr. Ravnik, Franjo Žebot in drugi. Tega zborovanja naj se zanesljivo udeležijo vsi Jugoslovani iz Maribora in okolice. V nedeljo se naj vršijo po vseh večjih krajih Slovenske Štajerske enaka protestna zborovanja. Krepko in jedrnato sklenjene resolucije teh zborovanj se naj pošljejo t a k o j deželni vladi v Ljubljano. Na delo, da rešimo Koroško!

Mednarodna komisija za določitev državnih mej.

Poslanec dr. Josip H o h n j e c je 19. julija na ministra zunanjih zadev stavil to-le interpelacijo:
V šentžermenski mirovni pogodbi napovedana mednarodna komisija za določitev mej med našo državo in Avstrijo bo 14 dni po ratifikaciji mirovnega ugovora, torej v najbližnji bodočnosti, stopila v akcijo. Generalni sekretariat mirovne konference namreč je zadnje dni poslal prizadetim vladam o tej komisiji, njeni kompetenci, njenem delovanju obširne inštrukcije. Kakor je avstrijska vlada izjavila v uradni objavi, so te inštrukcije take prirode, da baje gredo preko besedila mirovne pogodbe. Radi tega je vlada avstrijske republike, ki smatra sebe za najbolj interesirano na tem, da komisija vrši svoje delo na način, ki je prešinjen z duhom naklonjenosti ter vodi račun o eksistenčnih potrebah avstrijske države in njenih dežel, v Parizu storila korake, poslala pojasnila ter stavila svoje zahteve. Hkrati je avstrijska vlada porabila to priliko, da pozornost najvišjega sveta iznova obrne na to, da se naj v spremni noti k mirovni pogodbi z Ogrsko predvidena možnost ape-

la na svet Zveze narodov potom pristojne obmejne komisije zoper nepravilnost pri določitvi meja v narodopisnem in gospodarskem oziru prizna tudi komisijam, ki so poklicane za določitev avstrijske meje.

Mi torej vidimo sosedo naše države do zadnjega budne in dosledno agilne za doseg take razmejitve med nami in njimi, ki bi bila za nje najbolj ugodna, to je, bi odtrgala od našega narodnega telesa kolikor največ delov. Ali smemo reči, da so tudi vsi kompetentni činitelji v naši državi v tem velevažnem vprašanju razvili isto skrbljivost in delavnost? Že jeseni p. l. sem naše ministrstvo zunanjih zadev opozoril na mednarodno komisijo in njen veliki pomen za podrobno določitev meje od kraja do kraja. V mirovni pogodbi so mejne smernice potegnjene bolj z glavnimi črtami, koje se držijo toka rek, razvodja rek in potokov ter starih mej med političnimi okraji, in ne vpoštevajo dejstva, da tudi onstran teh glavnih smernic stanuje velik broj ljudi, ki iz narodopisnih in gospodarskih razlogov spadajo k nam. Ti ljudje se ne smejo odtrgati od nas, ker so slovenske narodnosti, navezani na nas z nerazdružljivimi cerkveno-in politično-občinskimi vezmi in ker ti ljudje želijo in zahtevajo, da se prideli naši državi, nikdar pa ne Ogrski ali Avstriji. Kako so te splošno mejne smernice na poedinih točkah potrebne rektifikacije, se vidi iz tega, da n. pr. ponekod ločijo cerkev od šole, čeprav sta obe poslopji eno prav blizu drugega; cerkev bi ostala v naši državi, šola pa bi pripadla sosedni. Komisija bo torej, ako bo postopala objektivno in pravično, morala ne samo iz narodopisnih in gospodarskih, marveč tudi iz cerkvenih in šolskih razlogov državne meje na posameznih točkah potegniti tako, kakor to zahteva naše ljudstvo ob meji. Pričakovati je tudi, da bo komisija pokazala več smisla za vpoštevanje slabih posledic, ki so združene s tem, da se je na železniški progi Maribor—Ljutomer oddelek med Špiljem in Radgono z mestom Radgono in okoličnimi vred prepustil tuji (avstrijski) državi ter da bo temu razumevanju primerno storila ukrepe, ki bodo ne samo omogočili redno funkcioniranje in prospeh železnice in nemoteni gospodarski promet s prekmurškimi deli naše države, marveč tudi v kalu zatrti tihotapstvo, ki se je v teh krajih v kratkem času močno razširilo ter v opasni meri kvari ljudsko moralo. Kar se Radgone tiče, so časopisi te dni prinesli vest, da antantna komisija hoče prisiliti našo vlado,

da naj takoj zapustimo Radgono. Ne vem, zakaj taka naglica? Tukaj gre za velevažne stvari. Gre ne samo za mesto Radgono, ki leži na slovenskem teritoriju; gre tudi za slovenske vasi v njegovi okolici, do katerih Avstrija nima nobene pravice; gre za važno vprašanje prometne in gospodarske zveze z našim Prekmurjem. Zato pa menim, da je treba čakati na to, kako bo določila komisija in da nikakor ne gre nas z grozilno gesto kratkoma pognati iz Radgone.

Na te in druge nedostafke sem opozoril našo vlado ter jo pozval, naj stori, kar more in mora, da ti začasni nedostatki ne postanejo definitivni. Vlada je obljubila, da bo pravočasno izvršila vse potrebne predpriprave za komisijo ter da bo zlasti pazila na to, da ne bo pod političnim vplivom nam neprijazne vlade te ali druge sosedne države komisija sestavljena pristransko in nam v škodo. Sodim, da je vlada to storila, oziroma, da še bo storila in odredila vse, kar je potrebno, da bo komisija izpolnila tiste nade, ki jih stavimo v njo.

V tem oziru tudi parlamentarni odbor za izpitivanje predloga zakona o šentžermenski mirovni pogodbi dobro povdarja v svojem poročilu: „Učinila se je našemu narodu nepreboljiva krivica, da cela severozapadna mejna črta reže v naše narodno telo in seka od njega ne samo poedine kraje in občine, marveč cele prostrane teritorije. Na Koroškem je staremu našemu neprijatelju izročeno ves slovenski del lepe Ziljske doline in skoro vsa slovenska okolica Beljaka, kakor da se mu je hotela dati nagrada za njegovo tisočletno stiskovanje našega naroda. Tudi na Štajerskem odvzema mirovna pogodba od našega nepretrganega narodnega teritorija cel del krajev in občin ter preprečuje gospodarsko zvezo med Mariborom, Ljutomerom in Prekmurjem s tem, da eden del železnice, namreč med Špiljem in Radgono, kot tudi Radgono samo s popolnoma slovenskimi vasi severno od mesta prepušča Avstriji. Zato se po pravici nadejamo, da bo mednarodna komisija za določitev mej v svojem delokrogu popravila te krivice.“

Vsi smo torej preverjeni o velikem pomenu te komisije in njene naloge.

Obracam se torej do g. zunanjega ministra z vprašanjem:

1. Kakšne so tiste inštrukcije, ki jih je generalni sekretariat mirovne konference, poslal naši

LISTEK.

K bisernemu jubileju gosp. celjskega opata.

V nedeljo, dne 25. t. m. obhaja celjski opat mil. g. Franc Ogradi biserni jubilej, 60letnico svojega mašništva. Le redkemu zemljanu je podeljena od Boga izredna milost, da bi v polni moči svojih duševnih in telesnih moči obhajal biserni jubilej svojega delovanja, kakor ravno celjski g. opat. Še bolj redka pa je milost, da bi kdo mogel kakor celjski jubilar gledati nazaj na 60 let svojega tako plodonosnega mašniškega delovanja za Boga in slovensko ljudstvo. Celjski g. opat lahko ob svojem bisernem jubileju gleda nazaj na generacije, ki jih je vzgojil in ki sedaj že delujejo v prid Cerkev in slovenskemu ljudstvu. Seme, ki ga je zasejal, je pognalo že bogat sad, in cele vrste za Cerkev in narod navdušene lavantinske duhovščine morajo se ravno g. jubilantu zahvaliti za svojo vzgojo. Zato se čuti ob njegovem jubileju cela Spodnje-Štajerska zavezana, da se ga ob njegovem slavnostnem dnevu spominja kot svojega verskega in narodnega vzgojitelja in buditelja. Prav posebno pa se veselijo tega njegovega častnega dneva Savinječani kot njegovi ožji rojaki in pa zaradi tega, ker je bila ravno zelena Savinjska dolina pozorišče njegovega neposrednega dušno-pastirskega in narodnega delovanja. Vrlo delovanje ljubeznivega g. celjskega opata na vseh poljih verskega in narodnega vdejstvovanja zasluži, da se ga ob tej priliki tudi naš list spomni z nekoliko daljšimi noticami.

Rojen je bil v Gornjemgradu dne 13. jul. 1836, študiral je v Savinjski prestolici, duhovnik je postal 25. julija 1860. Deloval je najprvo na raznih župnijah kot kaplan, nadalje več let kot celjski vikar, odkoder je prišel v Maribor na bogoslovje kot špirtual in profesor. Kjerkoli je deloval, povsod je ostal v ne-

pozabljenem spominu. Ako govoriš z njegovimi bivšimi župljani ali z duhovniki, katere je kot bogoslovce vzgojeval, vsem se že pri imenu g. opata obraz vesolja razžari. Na vsakega, ki z njim pride v dotiko, napravi že njegova osebnost neizbrisljiv vtis. Njegova ljubeznjivost, pristranost in priprostost v občevanju ter dobrohotnost mu je pridobila srca vseh, ki so ga kdaj spoznali ali z njim govorili. Saj se temu tudi ni čuditi. Celjski g. opat je eden izmed najlepših in najizrazitejših predstavitev štajerske narodne duhovščine, je eden izmed zadnjih učencev Slomškove šole. Kakor vse Slomškove učence, tako odlikuje tudi celjskega g. opata izrazito cerkveno in narodno mišljenje. Ljubezen do katoliške Cerkve in do slovenskega naroda, to ste najimenitnejši potezi v značaju visokega jubilanta. Je pred vsem vzor-duhovnik.

Kar si moremo idealnega v pravem duhovniku predstavljati, to ima na sebi celjski g. opat. Diči ga do skrajnosti vestno izpolnjevanje vseh duhovniških dolžnosti. Vsaki dan prvi v spovednici, pridiguje še vsako nedeljo v sivi starosti in ni nobenega cerkvenega opravila, pri katerem bi ne bil zraven tudi g. opat. Sicer se opazi, da sedaj že dostikrat težko vrši vse svoje dolžnosti, a kljub temu vztraja iz ljubezni do svojega poklica. To je v resnici sacerdos secundum ordinem Melchisedek. Kot dušni pastir vrši s skrajno natančnostjo vse svoje dolžnosti. Vedno je vsem na razpolago ne samo v dušnopastirskih, temveč tudi v vseh drugih zadevah, kjer more pomagati. Je vedno ljubeznjiv, če pa je treba za pravico nastopiti, takrat pa najdejo pravico in resnico v njem tudi najneustrašnejšega zastopnika. Iustitia et pax osculatae sunt, te besede pred vsem veljajo o njegovem značaju. Njegova ljubezen do pravice in resnice mu je pridobila spoštovanje tudi pri tistih, ki so bili njegovi verski in narodni nasprotniki. Če vidiš jubilanta kdaj na celjskih ulicah, ni skoro nikogar, ki bi ga spoštljivo ne pozdravil, najsi bo že njegov prijatelj po mišljenju ali nasprotnik.

Druga izrazita poteza v značaju celjskega g. opata je njegovo dosledno narodno mišljenje. Se v časih, ko je bila narodnost velik greh v očeh merodajnih krogov, je visoko dvignil narodni prapor. Povsod je kazal, da je slovenske matere sin, „flosar“, kakor se sam s ponosom imenuje, iz zelene Savinjske doline. Kakor je v svojih osebnih zadevah prizanesljiv, tako neizprosna je bil, kadar je šlo za občen blagor bodisi narodni ali verski. Bil je vseskozi narodni prvobojevnik za naše narodne pravice, posebno v celjskem okraju, kjer se je od nekdaj bil tako hud boj za naš narodni obstanek. Koliko je vsled tega svojega odločnega narodnega nastopa prestal obrekovanja, koliko zapostavljanja, to vedo samo tisti, ki so kot duhovni sobratje z njim skupno delovali. Pa on ni klonil, ni se udajal pritisku razmer, temveč kot štajerski Bonaventura Jeglič stal vedno v prvih vrstah v boju za staro pravdo svojega naroda. Zato čast vrlenu g. opatu, možu jeklene značajnosti!

Svoje cerkveno in narodno čustvovanje si je ohranil sveže tudi v pozni starosti. Ni ga dogodka bodisi v cerkveno-političnem, bodisi v narodnem življenju, za katerega bi se ne zanimal tudi g. opat. Težko je pričakoval naše Jugoslavije in ko je vendar le prišla, je rekel: „Zdaj pa rad umrjem, da sem le ta dan učeal.“ Ničesar ga tako ne boli, kakor nesloga v slovenskih vrstah in pa verska mlačenost.

Celjski g. opat obhaja svoj biserni jubilej. Ta dan obhaja in proslavlja z njim Savinjska prestolica Celje, „mesto belo in veselo“, obširna njegova župnija in dekanija, posredno pa cela zelena Štajerska. Raduje se z njim posebno štajerska duhovščina, ker vidi v njem poosebljen svoj verski in narodni ideal. Zato želimo ob njegovem bisernem jubileju, da bi narodni in verski duh celjskega g. opata ostal živ vedno med slovensko duhovščino in slovenskim ljudstvom in nam budil verske in narodne delavce istega kremenitega značaja, kakoršnega je slavni celjski g. jubilar!

vlađi glede na obmejno komisijo in ali smatra g. minister za primerno, da se te inštrukcije objavi-
jo;

2. ali je vlada že določila moža, ki bo v tej komisiji zastopal našo državo ter ga oskrbela s pomočjo in nasvetom pridruženih mu strokovnjakov in izvedencev v obmejnih krajevnih razmerah;

3. ali je istina, da antantna komisija zahteva od naše vlade, da takoj zapustimo Radgono;

4. ali vlada tudi posvečuje potrebno pozornost vprašanju o podrobnosti določitvi državnih mej med našo državo in Ogrsko?

Glede Špilja—Radgone in apaške kotline.

LDU. Ljubljana, 20. julija. Z ozirom na komunike, ki ga je glasom objave dunajskega korespondenčnega urada izdal avstrijski državni urad za zunanje stvari v zadevi zasedbe apaške kotline po jugoslovanskih četah in v katerem protestira proti temu, da ni naša država še izpraznila obmejnih krajev, ki imajo po saintgermainski mirovni pogodbi pripasti Avstriji, na drugi strani pa da je naša vlada zasedla apaško kotlino, ugotavlja deželna vlada za Slovenijo nastopno:

Dne 13. februarja 1919 se je sklenila med ljubljansko in graško deželno vlado v Mariboru pogodba glede začasne ureditve mej med našo državo in Avstrijo na Stajerskem. Ta provizorična ureditev naj bi veljala, dokler ne bi po mirovni konferenci definitivno bila urejena državna meja. Glasom te pogodbe je ostala Radgona z okolico v naših rokah, istotako Špilje in gotovo ozemlje med Špiljem in koroško mejo, dočim je apaška kotlina ostala v avstrijski upravi. Te pogodbe se je naša država skrbno in vestno držala. Po saintgermainski pogodbi se ima ta provizorična meja korigirati v nekaterih točkah, in sicer deloma v prilog naše države, deloma v prilog avstrijske republike. Po saintgermainski mirovni pogodbi moramo mi izprazniti Radgono z okolico in Špilje ter dovoliti nekatere korekture na mejni črti od Špilja do koroške meje, dočim ima nasprotno Nemška Avstrija prepustiti nam apaško kotlino. Razen tega se je Nemška Avstrija v členu 284 mirovne pogodbe zavezala dovoliti prost promet vsake vrste preko svojega ozemlja. To slednje je največje važnosti za našo državo baš v sektorju Špilje—Radgona, ker vodi skozi Radgono edina naša zveza z glavnim delom Prekmurja, in pa zaradi zveze našega ozemlja po železnici Špilje—Radgona—Ljutomer. Tak je dejanski in pravni položaj. Definitivne državne meje, kakor jo je določila mirovna pogodba, ima v smislu te pogodbe na licu mesta ugotoviti delimitacijska komisija, ki se mora po določili mirovne pogodbe sestaviti v teku 14 dni potem, ko se izmenjajo ratifikacijske listine. Slednje se je zgodilo 16. t. m. Kljub zgoraj omenjenemu pogodbenim potem ustanovljenemu začasnemu stanju se je Avstrija že delj časa trudila doseči enostransko evakuacijo Radgone, čemur se je naša vlada po pravici upirala. Končno je vendar dosegla Avstrija, da se je odposlala komisija ententnih častnikov, ki naj bi izpraznili Radgone prisostovala. Naše stališče napram tej zahtevi je bilo po razmerah samoposebi dano. Zahtevati smo morali, da ako izpraznimo mi Radgono, izprazne Avstrija apaško kotlino in pa da nam zagigura svoboden transitni promet v smislu člena 284 mirovne pogodbe. Avstrijska vlada je, kakor je bilo že javljeno 11. t. m. po svojem opravniku v Beogradu oficijelno obvestila našo vlado, da je Avstrija evakuirala desni breg Mure (apaško kotlino) in da jugoslovanske oblasti niso še prišle v izpraznjeno ozemlje. Vsled tega je nastopila potreba, da prevsamo upravo apaške kotline takoj naša vlada, kar je bilo glasom gorenje izjave avstrijskega zastopnika očividno tudi v intenciji avstrijske vlade. Ker pa je bila naša vlada od verodostojne strani na to opozorjena, da je ljudstvo v apaški kotlini oboroženo, bilo je potrebno, da se kotlina zasede tudi po vojaških četah in ljudstvo razoroži. Rekriminacije zaradi zasedbe apaške kotline po naših četah in oblastih so torej docela neosnovane. Kar se pa tiče evakuacije Radgone, pa niso bile pravice, ki izvirajo naši državi iz člena 284 mirovne pogodbe, doslej še niti najmanj zasigurane, kar dosti drastično označuje slučaj razdrtja železniške proge pri Čmureku. Tudi pritožba avstrijskega državnega urada za zunanje stvari glede tega, da se na črti Špilje—koroška meja nismo se umaknili na bodočo državno mejo, je istotako neupravičena, kajti bodoča državna meja na tem sektorju v naravi ni vidna in se mora šele ugotoviti po delimitacijski komisiji. Umik naših čet za to mejno črto je torej neizvedljiv, dokler ne dovrši delimitacijska komisija svojega posla na tej črti. Iz tega dejanskega in pravnega položaja sledi jasno, da je postopanje naših oblastí bilo v vsakem oziru korektno in utemeljeno in si lahko vsakdo sam napravi sodbo, na kateri strani je iskati primitivnemu pravnemu čutu nasprotujočo kršitev pogodbene zvestobe.

Koroška zopet v nevarnosti.

Naše časopisja nam prinaša za nas žalostne vesti iz Koroške, tudi iz koroško-rodoljubnih krogov, informirani, moramo zaupati javnosti: Posest Koroške je za nas v nevarnosti! Naši prastari krvoseli — Nemci so si zopet stisnili z Italijani roke, Italijani so po svoji stari navadi pretentali entantino plobiscitno komisijo na Koroškem, ki naenkrat pritiska in

naravnost zahteva, da se odpravi koroška demarkacijska črta, ki loči A in B cono.

Kaj da bi pomenila udejstitev odprave demarkacijske črte, tega se gotovo zaveda vsak Slovenec. Zahteva ententne komisije po odpravi demarkacijske črte je pa nadalje naravnost kršenje določbe mirovne pogodbe, ki deli Koroško v dve strogo ločeni coni do izvršitve ljudskega glasovanja. Potom te določbe mirovne pogodbe je prišla tudi A cona, ki nas je stala že dovolj človeških in denarnih žrtev, pod našo upravo. Naša uprava v koroški A coni je dosedaj že nepregledno veliko storila, da dvigne ta pas v narodnem, kulturnem in finančijelnem oziru. Ako bi se pa sedaj naenkrat ukinila demarkacijska črta, ukinjena bi bila gotovo tudi naša uprava v A coni — zastoj vse naše žrtve, delo in trud za končnoveljavno pridobitev Koroške.

Poznamo nemške hujskače, ki bi pri odpravi demarkacijske črte preplavili A cono liki golazen kobilic in začela bi se zopet nasilja, pretepi, trpinčenja našega zavednega ljudstva in izgrede, kot so se doigravali v oni partedenski dobi, ko je nemška družba potisnila naše čete iz Koroške. V nebo vpišee krivična zahteva po odpravi demarkacijske črte ima le ta cilj in namen: izzvati potom nemških hujskajočih band v naši A coni razne izgrede, katere bi potem pomirjevala ententa po svojem nam že znanem receptu, kot je to že pokazala glede Tešinja. Bodisi, da bi zasedli A cono po odpravi demarkacijske črte: Italijani, Francozi ali Angleži, toliko je gotovo, da bi bila ta zasedba edino le v prid — Nemcem.

Gotovo dejstvo je, ako se ukine koroška demarkacijska črta, bodo zavlačevali plebiscit tako dolgo, da bo naša ententa vzrok, da se usede ona na Koroško. Kakor hitro pa enkrat prepustimo Koroško ententni roki, bo ta ukinila tudi plebiscit in hočeš — nočeš — morali bomo prepustiti, da bo potem ententa sama odločevala brez plebiscita čegava naj bo Koroška. Da bodo v tem slučaju zastavili Italijani ves svoj vražji vpliv, da nas ogobjuajo za Koroško, tega nam ni treba niti pribijati.

V očigled novi nevarnosti, ki nam grozi z izgubo Koroške, je naša sveta narodna dolžnost, da se zavemo osobito mi Slovenci sedanjih važnih trenutkov, ki odločujejo usodo Koroške. Prekrižanih rok, s čakanjem in morebitnimi klečeplaznimi prošnjami ne bomo dosegli pri ententi kot dosedaj nikoli, tudi tokrat nič. Pač pa se moramo okleniti orožja na ostrejšega protesta vsega slovenskega naroda napram novemu nasilju, ki nam je zagrozilo s Koroške. Potom najodločnejših protestnih zborovanj po celi Sloveniji moramo tako vplivati na ljubljansko in beograjsko vlado, da boste upali privoliti ententni zahtevi o umiku demarkacijske črte niti za las. Naši vladi morate tudi odkloniti vsaka tozadevna pogajanja in edinole vstrajati na določbi mirovne pogodbe, ki določa pred celim svetom, da je koroško plebiscitno ozemlje deljeno na dve ločeni coni do izvršenega plebiscita. Dosedanja izkušnja z entento nas uči, da so vsa pogajanja in dogovori z gospodi od zavezniške mize zaman in so izzvala za nas Jugoslovane vedno škodo. Kaj ko bi tudi mi tokrat napram ententni zahtevi glede Koroške udejstili načelo g. D'Annunzia: Drži, kar imaš in odkloni vsako pogajanje in prerekanje. Dosedaj se še ni nikdo od gospodov Angležev ali Francozov upal s silo iztirati g. Gabrijele iz Reke in ked bi se naj upal pognati in s silo užugati nas, ako zahtevamo to, česar se nismo polastili po D'Annunzijeve roparskem receptu, ampak nam je enkrat odločila mirovna konferenca.

Predruženje mirovnega sklepa, ki je itak za nas že dovolj krivičen, pa bi pomenilo za nas: izgubo Koroške! Naše vsestranske dosedanje žrtve v odrešenje Koroške ne smejo biti zaman, temu se moramo upreti z vso silo celotnega slovenskega naroda.

Gotovo bolj važno nego ukvarjanje s sedanjo vladno krizo, mora biti naš slojni nastop, da potom protestov zopet zasiguramo vsaj to, kar nam je že bilo priznано po mirovni pogodbi. Kakor je naš slovenski narod obsodil zadnja italijanska barbarstva v zasedenem ozemlju, mora v prihodnjih dneh tudi protestno nastopiti proti novi zahrbiti ententni zahtevi o odpravi koroške demarkacijske črte. Pri teh protestnih zborovanjih pa moramo naglašati in povdarjati, da ima ententna zahteva glede Koroške edini cilj: izzvati potom odprave demarkacijske črte naše slovenske Korošce, se potem vsesti na Koroško in jo na italijansko zahtevo končno podariti Nemcem!

Nas Jugoslovane je ententa dosedaj že dovolj pristrigla in naravnost ogoljufala potom italijansko-nemških intrig, sedaj bi nam rada izvila še Koroško, katero smo že dvignili iz nemškega suženjstva v narodnem, kulturnem in finančijelnem oziru.

Slovenci, da ne bodo naše žrtve v rešenje Koroške zaman, na delo, na protest, da potom ljudske volje in zahteve izsilimo, kar nam je že davno priznala določba mirovne pogodbe!

Politične vesti.

Jugoslavija.

Imamo zopet vladno krizo, ki pa ni preženeta nikogar, ker je bil Vesničevemu kabinetu že koj pri nastopu napovedan le kratki rok političnega življenja. Edino čudno je, da je zapečatil to krizo 15. člen volilnega zakona, ki nikakor ne prepoveduje učiteljem kandidature, ampak ugotavlja učiteljem kandidatstvo izgubo službe.

Vesnič je podal regentu ostavko svojega kabineta, katero je kraljevič tudi sprejel in

še ni doslej nikomur poveril sestave nove vlade.

Pri sestavi nove vlade pridejo v poštev: Vesnič za zopetno koncentracijo, Protič ali Pašič od radikalov, od demokratov pa Pribečević ali Draškovič. Vsa ta imena se pa gola domnevanja političnih krogov.

Po demisiji kabineta je sprejel naš regent na razgovor ministra dr. Korošca, Drinkoviča, Protiča, Pribečevića in predsednika kluba demokratskih poslancev Grisogona.

LDU Beograd, 21. julija. Parlamentarna zajednica stoji na stališču, da je zopet treba sestaviti koncentracijsko vlado.

LDU Beograd, 21. julija. Demokratski poslanci so prepričani, da je izhod iz sedanje situacije edinole v sestavi koncentracijske vlade.

Porazglasu vladne demisije je izjavil predsednik parlamenta dr. Ribar, da je parlament za dobo krize odgođen in do bo sklicana prihodnja seja narodnega predstavništva pismenim putem. Nato so poslanci ostavili Beograd, ostali so v parlamentu predsedniki klubov.

Zasedeno ozemlje.

LDU Beograd, 21. julija. Po vestih iz Pariza je dobil minister za zunanje posle dr. Trumbić v Spaa-i poziv ministrskega predsednika dr. Vesniča, da se pri vrhovnem svetu zavzame za to, da se čimprej uredi jugoslovansko-italijanska meja.

Italijani so začeli zopet s ponovnim nasiljem napram Jugoslovanom v zasedenem ozemlju. Internacije naših ljudi v teh krajih so na dnevnem redu.

Italija.

V Rimu je prišlo do krvavih spopadov med nameščenci cestne železnice in občinstvom. Uslužbenci so začeli po stavki zopet z vožnjo in razobesili pri tej priliki iz vozov rdeče zastavice. Te zastavice so izzvale občinstvo, ki se je dejanski lotilo uslužbencev. Ti spopadi so se nadaljevali celi dan in je bilo ranjenih krog 30 oseb.

Splošno stavko je proglasil svet strokovnih zvez.

Avstrija.

Avstrijski parlament se je pečal z načrtom o sprejemu Burške (zahodne Madžarske) v svojo last. Ta načrt določa, da postane Sopronj glavno mesto, volitve se naj izvršijo kakor v ostali republiki, sestavi se naj avtonomna deželna vlada. Do sestave nove avtonomne vlade pa vlada Burško državna vlada po svojih zato poklicanih organih, ki obstojajo iz 7 zaupnikov.

Madžarska.

Madžarska nova vlada pod predstvom grofa Teleky se je predstavila parlamentu in podala svoj program. Ta program obsega točke kot jih poda navadno vsaka vlada pri nastopu. Med drugim naglašala Teleky tudi točko, da bo udejstila nova vlada socialni program, ki bo služil zahtevam in smerem krščansko-nacionalne stranke.

Poljska.

Poljaki doživljajo dan na dan nove poraze in umike na celi bojni črti.

Nemčija je zagotovila Poljski glede poljsko-ruskih bojev strogo nevtralnost.

Poljsko delavstvo je sklenilo 10 urni delavnik v vojaških delavnicah in se je odpovedalo vsakemu dopustu.

Turčija.

Turška pošlje svoje delegate na ratifikacijo mirovne pogodbe 21. t. m.

V Carigradu je bila odkrita velika zarota, ki je bila naperjena proti življenju sultana in je imela cilj: vzpostavitev nove vlade. Glavne zarotnike so aretirali.

Irska.

Na Irskem, kjer so zadušili z vojaško silo zadnje izgrede, so se ti zopet ponovili. Prišlo je v Corku do srditih bojov, v katere je bilo zapleteno vojaštvo in policija proti sinfajnovcem.

Jugosl. Kmetska Zveza.

sklicuje ob priliki I. slovanskega orlovskega tabora v Mariboru

zborovanje zaupnikov

in sicer za ponedeljek, dne 2. avgusta 1920.

Dnevni red:

1. Politični položaj, poročila minister dr. Anton Korošec.
2. Državni proračun in naše finance: poročila poslanec Ivan Vesenjak.
3. Priprave na občinske in državnozbornske volitve, poročila urednik Marko Krajnc.
4. Poročila poslanca Brodarja.
5. Naše dolžnosti do stranke, poročila župan Davorin Krajnc iz Vel. Pirešice.
6. Organizacija naše stranke, poročila dr. Kalovec in Fr. Zebot.

Zborovanje se vrši v beli dvorani Oficirskega doma (Kazino) na Slomškovem trgu. Začetek ob 9. uri. Dolžnost vsake krajevne organizacije Kmetske zveze je, da pošlje na zborovanje enega ali več zaupnikov. Posebno pozivamo naše somišljenike iz mariborskega okrožja, da se v velikem številu udeležijo zborovanja, na katerem bo govoril naš voditelj doktor Korošec.

Kmetska zveza.

Dnevne vesti.

Vstopnice za orlovski tabor po 20 K, to je za vse one, ki se vozijo na tabor z vlakom, se naročajo edino le iz Ljubljane, Ljudski dom. Mariborska orlovska pisarna izdaje samo vstopnice po 10 K za one, ki so iz Maribora in ožje okolice.

V pokoj je stopil č. g. Matija Burear, župnik v Rušah. Za provizorja v Rušah je imenovan č. g. Janko Ile, kaplan istotam. Č. g. Gašpar Kačičnik, župnik pri Sv. Ksaverju v Sav. dolini je stopil v pokoj.

Radgono izpraznilo. Vsled posredovanja dunajske vlade je po poročilu iz Dunaja poslala ententina misija naši vladi v Beograd noto, v kateri zahteva, da moramo Radgono brezpogojno izprazniti do četrtega, dne 29. julija. Enako noto je ententina misija poslala čehoslovaški vladi za izpraznenje mesta Feldsberg na moravsko-avstrijski meji.

Nedeljski izletniki na Koroško. V nedeljo 25. julija je v Tinjah na Koroškem ljudska veselica. Vožnja v Rikarjovas in nazaj stane z izletniškim vlakom iz Maribora samo 23 K. Mariborčani in prebivalci ob koroški progi, zletite ta dan v Tinje na Koroško, v močno nemškutarsko trdnjavo, da podkrepite tamkaj slovenski živelj. Ob 14. uri bo slovesna otvoritev dravskega mosta Kamen-Tinje, potem pa skupni odhod na veselični prostor (20 minut pešhoda). Pridite!

Za člana naše plebiscitne komisije na Koroškem je imenovan honorarni profesor ljubljanske univerze g. Friderik Juvančič. G. profesor je včeraj odpotoval v Celovec.

Francozi odlikovali našega generala. LDU. Beograd, 21. julija. Francoski poslanik de Fontenay je sročil prireditel soarejo, h kateri je povabil vojnega ministra generala Branka Jankoviča in njegovega pomočnika generala Zečevića, adjutanta Nj. Veličanstva kralja Petra, ter načelnika občega vojskega oddeljenja polkovnika Markoviča. Ob tej priliki je podelil francoski poslanik generalu Zečevicu poveljniški red častne legije, ki se nosi na vratu. To visoko odlikovanje francoske vlade je zopet dokaz simpatij francoskega naroda do srbske vojske.

Orientirajmo se proti vzhodu! — to se pravi: naslonimo se na ruske boljševike! — piše ljubljanska „Jugoslavija“. Ta list se ne ubija rad s težkimi vprašanji in gotovo tudi ni ničesar pomislil, kaj je rekel s temi besedami. Saj je vendar sam neprestano in na najbolj oster način zmerjal čez socialiste in komuniste. Ali misli, da jim je treba sedaj samo pomigati s prstom, pa pridejo množične rdeče divizije, da za našo buržoazijo potolčejo naše sovražnike? Ko bo deo opravljeno, jim pa porečemo: „Hvala lepa.“ — a oni nam: „Me veseli“ — ter se poslove in vrnejo. Med nami in med Rusijo je še vmes Rumunija, Madžarska, Bolgarska, Čehoslovaška in Poljska. Kako v tem položaju delati zvezo z ruskimi boljševiki, je res težko razumljivo. Ako bi pa ruski boljševiki premagali vse te vmesne države, bi se tudi pri nas politične razmere spremenile tako naglo in radikalno, da bi Jugoslavija niti ne imela časa zahtevati ruske orientacije.

Kako informirajo Italijani inozemstvo? LDU Zagreb, 21. julija. Zagrebška brežična postaja na Griču je danes prestregla brezžično brzojavko, namenjeno iz Rima preko Budimpešte v Varšavo. Vsebina brzojavke je značilna za italijansko obveščevalno inozemstvo: Besedilo se glasi: Dne 13. t. m. je v Trstu vsled izzivanja jugoslovanskih elementov prišlo do ljutih spopadov in do požara v hotelu Balkan, kjer so Jugoslavi nakopičili mnogo municije in eksplozivnih snovi. Napad se je izvršil tudi na hišo g. Klamovi (? Markoviča, dočim Jugoslaveni trdijo, da je bil napaden konzularni urad. Še isti večer je bil vzpostavljen popoln mir. Do enakih spopadov je prišlo tudi v Pulju in na Reki, povsod pa radi izzivanja Jugoslovenov. Poročila jugoslovanskih listov, ki prinašajo članke o dogodkih v Trstu, so tendenciozna in neresnična. (Opomba LDU: Jasna je potrdjenost takega poročila v svrhu, da se Italija opraviči pred evropsko javnostjo, ker so se tako hladnokrvno dopuščala taka grozodejstva, ne da bi bile državne oblasti ščitile osebno varnost in imetje Jugoslovenov. Značilna pa je ta potvorba dejstev tudi za zadrego, v kateri se nahajajo italijanski odgovorni krogi radi dogodkov v Primorju. Po mnogih poročilih očividcev in prič, ki so dogale, da je prva bomba padla iz zadnjega okna III. nadstropja poslopja ravnateljstva državnih železnic, ki stoji nasproti Narodnemu domu, nikakor pa ne iz Narodnega doma samega, ki so nadalje videle, da so Italijani nosili bombe v Nar. dom ter po ugotovitvah, da so bili italijanski vandali, ki so se davno pripravili in dobro organizirani in so se pustošenja začela v uradu jugoslovanskega delegata Markoviča, še preden so demonstrantje prišli pred Narodni dom — je tendenca tega poročevanja dokaj jasna in prozorna, ne more pa ovreči nepobitnih dejstev.

V bratskem objemu. „Enakost“ glasilo naših slovenskih rdečkarjev ne more dovolj prehaliti svojega duševnega brata „Mariborskega delavca“, ker v vsaki številki tako nesramno blati katoliške cerkev, duhovščino in tako junaško udriha po naših Orlih in Orloah. Nam je popolnoma prav, le tako naprej, ljudem, ki še niso popolnoma udarjeni s slepoto, se že odpirajo oči, že uvidevajo namene in cilje teh brezvercev, ob času volitev pa bodo ti blatilci katoličanstva dobili zasluženi odgovor za njihove prostaške psovke, s katerimi nas v enomer obkladaajo. V sovratstvu do katoliške cerkve, do duhovščine in do kato-

liških mož pa skušajo rdečkarji, samostojneži, demokraci in drugi slični škrtati prekositi drug drugega, saj so si duševni bratci!

† Anton Kocmut. V nedeljo, dne 18. julija t. l. so pri Sv. Antoniju v Slov. gor. markantno in daleč na okolu znano osebo k zadnjem počitku spremljali, vodjo nekdanj pod imenom „Bincgari“ sloveče godbe, g. Antona Kocmuta. Skoraj pred pol stoletjem sta dva doslužena vojaška godbenika, Ferlan in umrli Kocmut ustanovila posebno godbo, v katero sta sprejemala same doslužene vojaške godbenike. Ferlan je sicer kmalu iz te muzike izstopil. Kocmut pa je z vojaško disciplino ne samo dobro organizirano ampak tudi na višku muzikalične dovršenosti „bando“ vodil do svoje smrti. Pač malo spodnještajerskih duhovnikov in dijakov ni te godbe poznalo, kjer so zraven Kocmuta še sloveli sedanji čebelar Jurančič, Ornik, Potrč, Zel, Ceh, zadnji štirje že pokojni. Na 281 novih mašah je Kocmut s svojimi muzikanti igral, neštete „gostovanjšake“ je zabavljal on ali še bolje Potrč, Kocmut, Ornik in Jurančič so tudi mnogokrat pohiteli ptujski godbi na pomoč in so zato tudi se vsi nazivali „ptujska godba“. — Se na Telovo letos je Kocmut igral s svojo godbo pri Sv. Lenartu v Sl. gor., ali se je že precej slabega počutil. Pozneje se se je pri neki gostiji prehladil, na kar je po kratkem trpljenju na domu svojih sorodnikov dne 16. julija zdihnil. Srčna vodenika mu je izbila klarineto za vedno iz ust. Naj v miru počiva! Vi mnogi prijatelji in znanci pa se spominjajte nanj v molitvi!

Trbovlijska premogovna družba. Kakor poroča „Volksblatt“, so se vršila 16. t. m. pogajanja glede „nacionaliziranja“ trboveljske premogovne družbe. Družba bo prelozila svoj sedež iz Dunaja v Ljubljano, svoj akcijski kapital znatno pomnožila, dala vse nove akcije in del železnih akcij na razpolago jugoslovanskemu kapitalu in pri prihodnjem obnem zboru v jeseni kooptirala več jugoslovanskih upravnih svetov.

Vozne cene na železnih bodo povišane pri osebnih vlakih o 1. avgustu. Voznina za blago bo povišana 15. avgusta za 100%.

Cerkvena darovanja (ofri) zlasti na romarskih božjih potih „bogatijsko duhovno“, sem slišal že tolikokrat celo od izobraženih. Temu ni tako. Darovan denar ali blago se natanko s cerkvenimi ključarji zabeleži in za cerkvene potrebe uporabi. Izjemno tupa odločijo kak odstotek za stroške ob shodih, ki pa daleko ne pokrijejo izdatkov, še manj pa trud in delo. Dobiček od cerkvenih shodov imajo krčmarji in krčmarji — duhovnik nikoli.

Iz Savinjske doline. Na naslov okrajnega glavarstva Celje! Okrajno glavarstvo Celje z dne 6. t. m. strogo naroča vsem županstvom okraja, da naj z ozirom na to, da dohajajo istemu ponovno pritožbe glede brezmejnega pijančevanja in da se v pijanosti dogajajo slučajni neverjetni surovosti in celo hudo delstva, zastavijo ves svoj vpliv za boj proti pijančevanju, da izvajajo vse naredbe, ki se tičejo pijančevanja na najstrožji način, da se drže gostilnicarji natančno policijske ure in da vsak prestopek nemudoma javijo. — Hvalevredna naredba! A kaj pomaga, ko vse ostane le pri naredbi, katero nihče ne izpolnjuje. Županstva, večinoma v rokah gostilnicarjev in bratov Sokolov, se brigajo bolj za svoj žep, kakor za naredbe okrajnega glavarstva; glavarstvo pa samo ravna proti svojim lastnim odredbam, ker slejkoprej dovoljuje točenje alkoholnih pijač čez policijsko uro in dovoljuje pleso do polnoči, da, do ranega jutra in daje s tem samo povod pijančevanju in nočnemu razgrajanju. Zato pa po prireditvah sokolskih veselja in plesov ni nobenega nočnega miru: vpitje, kletev v vseh jezikih, nesramno govorjenje, da se moramo čuditi, kako si more človek izmisliti tako bogokletne, satanske besede in samoobsebi razumljivo je, da je cilj teh izbruhov vselej duhovnik in župnišče. Ali smo res prodani na milost in nemilost takih ponočnih razgrajalcev, podivjanih fantazinov? Kje je orožništvo? Zato pozivljamo okrajno glavarstvo, ako izdaja naredbe glede pijančevanja, naj samo te naredbe izvršuje in gotovo jih bodo izvrševali tudi županstva — vsaj mora biti znan pregovor: Besede mičejo, zgledi vlečejo!

Vidiranje potnih listov. Tuja poslaništva, konzulati in misije v naši državi zahtevajo za vidiranje potnih listov sledeče pristojbine: Čehoslovaško poslaništvo za trgovce 63 dinarjev, za zasebnike 21 dinarjev, avstrijsko poslaništvo 30 dinarjev, italijansko 50 dinarjev, francoski konzulat 10 frankov, švicarski konzulat 25 dinarjev in madžarsko poslaništvo 31 dinarjev. Vsled tega imajo naše oblasti pravico zahtevati od državljanov gore imenovanih držav ravno toliko pristojbine v istem novcu.

Otrok se nataknil na plot. Pri posestniku Kolencu v Sp. Grušovlji pri Sv. Petru v Savinjski dolini je dne 18. julija padla 13letna hčerka s hruške, in se je nataknila na plot. Padla je tako nesrečno na ostrino plotne planke, da ji je ostrina šla pri hrbtu pod ramo skozi truplo in je pri prsih pridrla ven. Otrok je grozno kričal in se zvijal v strašnih mukah. V takem položaju ga je našla lastna mati. Imela je toliko poguma, da je otroka izpulila s plotu. V ponedeljek, dne 19. julija, je nesrečni otrok še živel, pa zdravnik je izjavil, da ni rešitve.

Smrt v ognju je našel v Bočni v Savinjski dolini posestnik Valentin Zavolovšek iz Otoka. Požigal je hosto v gozdu, kjer ga je objel plamen in tako hudo obžgal, da, ko so ga prinesli domov, je še komaj parkrat zdihnil. Rajni je bil 66 let star, priden in veren mož. Posebno veliko je preplaval flosov na Hrvatsko, včasih v velikih nevarnostih, pa smrt ga je objela v plamenu.

Griza v Gradcu. V Gradcu je v zadnjem času začela razsajati nalezljiva bolezen griza. V drugem tednu je zbolelo na tej bolni 20 oseb. Kot vzrok te bolezni se navaja zavzivanje nezrelega sadja.

Telefonski promet z Avstrijo. LDU. Beograd, 21. julija. Telefonski promet z Avstrijo je odprt.

Važno za vinogradnike. LDU. Beograd, 21. julija. Na seji gospodarskega odseka ministrstev se je odredilo, da se dovoli svoboden izvoz dog (dešče za izdelovanje šodov).

Žigisanje vojnih posojil v Jugoslaviji. Akcijski odbor za vnovčenje vojnih posojil poroča, da se bode meseca avgusta t. l. vršilo žigisanje vojnih posojil. Žigosala in iz prometa se bodo vzela vsa vojna posojila, ki se nahajajo v naši državi, kakor to določa mirovna pogodba, ki je z 16. julijem že stopila v veljavo. Rok za žigisanje bo zelo kratek, ker mora že biti vzeto iz prometa vse vojno posojilo do 16. sept. 1920. Naredba glede žigisanja vojnih posojil izide v najkrajšem času, objavili jo bomo tudi v naših listih.

Dinarski in poldinarski bankovci. Ministrski svet je sklenil, da se bankovci po en dinar in po pol dinarja smatrajo kot državne papirnatne novčanice in sicer bodo ti bankovci dosegli vrednost 100 milijonov dinarjev. Več kot za znesek 200 dinarjev skupaj ni nihče dolžan sprejeti enodinarskih bankovcev in poldinarskih bankovcev pa za 100 dinarjev. Glavna državna blagajna v Beogradu pa mora sprejemati eno in poldinarske papirnatne bankovce v neomejenem številu.

Prepoved denarnega izvoza. LDU. Beograd, 21. julija. Finančni minister je prepovedal iz naše države izvažati nemške marke, čehoslovaške krone in romunske leje. Kogar bodo zasačili, da prenaša gori omenjene valute v večji vsoti kakor 2000 dinarjev, ga bodo smatrali za tihotapca, mu konfiscirali denar in ga zaprli. Posebno se bo pazilo na to pri obmejnih carinskih uradih.

Avstrijski bankovci nimajo velike kupne ali plačilne moči. Predsednik državne komisije za begunce dr. Schöpfer je v državnem zboru na Dunaju že 17. maja t. l. poročal, da se mu v Buchsu (Švica) ni posrečilo, za 500 (pet sto) avstrijskih kron dobiti skodelice kave ali čaja, ker takih bankovcev sploh niso marali. In danes? Mislite, da je bolje? Dvomi-mo. Poročamo v pouk in tolažbo onim, ki se škilijo čez Radl in Kozjak proti severu...

Mariborske vesti.

Meščani! V dneh od 29. julija do 3. avgusta 1920 se vrši v našem prijaznem Mariboru I. slovanski orlovski tabor, slavnost svetovnega značaja in slovesa, ker bodo poleg Jugoslovanov, prihiteli v Maribor tudi gostje iz čehoslovaške republike, Francije, Belgije, ameriških Združenih držav itd. Razen njih se pričakuje še več odličnih domačih in tujih dostojanstvenikov. Prepričan sem, da bo potek I. slovanskega orlovskega tabora povzdignil ugled našega mesta in njegovega prebivalstva pred vsem kulturnim svetom. Zato smatram za svojo dolžnost, da opozorim prebivalstvo Maribora na bližajoči se I. slovanski orlovski tabor. Potrebno je, da dostojno sprejmemo svoje domače brate in tuje goste, in da jim napravimo bivanje med nami prijetno. Mestni magistrat bo storil s svoje strani vse, da povzdigne ugled mesta. Vabim in naprošam pa tudi prebivalstvo brez vsakršne razlike, da poskuša v medsebojni tekmi samo pripomoči kar največ k dostojnemu sprejemu vseh udeležencev tabora. Od vseh hišnih posestnikov in drugih prebivalcev v mestu pričakujem, da bodo razobesili v taborških dneh brez vsakršnega nadaljnega poziva naše narodne in državne zastave, kakor tudi zastave onih narodov, ki so na tabor ofidljivo povabljeni. Maribor, dne 19. julija 1920. — Dr. Josip Leskovar, vladni komisar mesta Maribor.

Odpri pismo prof. Voglarju, članu Narodnega predstavništva in odgovornemu uredniku „Mariborskega delavca.“ „Mariborski delavec“ šte. 156 prinaša članek z naslovom „Konstatiramo“. V tem članku se nahaja sledeča trditev. „Za primero, da nam „Straža“ ne bo očitala, da nismo konkretni, navajamo poveljarja mariborskih Orlov, prof. Capudra, ki je denunciral slovenske dijake v Kranju avstrijskim oblastem kot srbofile, radi česa so potem trpeli vso vojno dobo trpljenje mučenikov.“ — To je grda laž. Se grša je, ker se izrablja v to, da se ž njo jemlje ugled veliki orlovski organizaciji. Najgrše pa je, da to laž krije Vaša poslanska imuniteta, ker ste kot član Narodnega predstavništva obenem tudi odgovorni urednik tega lista. Ze poldrugo leto Vaš list to laž v bolj prikriti obliki ponavlja, sedaj jo je podal čisto odločno. Pred enim letom sem v „Straži“ to obdolžitev označil kot lažljivo. Kot politik in član Narodnega predstavništva bi bili lahko zlasti v času, ko je imela Vaša stranka polno moč v rokah, izzvali preiskavo, za katero sem tudi jaz prosil višji šolski svet. Tega niste storili. Pozivam Vas, da predložite svoje dokaze odboru stanovske organizacije mariborskih profesorjev, katere član sem. Ne gre da bi bila morda člana iste organizacije, če Vi s poslaniško imuniteto očitata take obdolžitve, o katerih jaz s polno pravico trdim, da so laž. Da bode Vaš trud pri zbiranju dokazov tudi narodu v korist, obljubljam, da plačam 1000 K Jugoslov. matic. ako mariborska podelnica slov. profesorjev izjavi, da ste dokaz za trditev svojega lista doprinesli. To obljubljam tem lažje, ker mi je moja tozadevno mirna vest porok, da mi tistih 1000 K nikdar ne bode treba plačati. — Dr. K. Capuder.

Umetniška turneja članov mariborskega gledališča. Te dni bodo imela naša okoliška mesta priliko spoznati nekaj najboljših igralcev mariborskega mestnega gledališča. Berta Bukšeg-Bergantova, Valo Bratina in Fran Gregorin odidejo 1. avgusta v Slov. Bistrico, Rog. Slatino, Krap. Toplice, Brežice, Trbovlje, Zagorje, Celje itd. kjer bodo igrali znamenito po svoji enostavni zasnovi silno zanimivo igro „Satan v ženski“. Igra je imela povsod, kjer je bila uprizorjena — tako tudi ravno preteklo sezono v Mariboru — sijajen uspeh in je vredno, da si jo vsak ogleda. Vodstvo turneje je prevzel režiser Valo Bratina.

Državna okrožna zaščita dece in mladine v Mariboru. Dne 5. t. m. je pričela poslovati Državna okrožna zaščita dece in mladine v Mariboru. Njeno okrožje obsega Stajersko, Koroško in Prekmurje; podrejene so ji državne krajevne zaščite v Trbovljah, Hrastniku, Velikovecu, Pliberku, Dobrlivasi, Železni Kaplji, Borovljah in Rožeku. Vse prošnje za oskrbo sirot, kakor tudi drugih potrebnih ali zanemarjenih otrok je nasloviti vedno na ono državno krajevno zaščito, v katere okolišju se nahaaja prosilec. V krajih, kjer državnih krajevnih zaščit še ni, naj se vlagajo

prošnje naravnost na državno okrožno zaščito dece in mladine v Mariboru. Izvzete pa so državne krajevne zaščite v avtonomnih mestih Maribor, Celje in Ptuj, ki poslujejo samostojno in na katere naj naslovo prošnje prosilci iz teh krajev.

Dijaški vestnik.

Navodila za orlovski tabor. Ker se vrši v sredo, dne 28. t. m., sprejem vseh dijakov, hrvatskih in slovenskih, ki dospejo s posebnim vlakom v Maribor ob osmih zvečer, naj vstopijo vsi dijaki, ki stanujejo ob progi južne železnice od Zidan. mosta do Maribora, v ta vlak, ki se odpelje od Zatreba ob 13. uri in kateremu se priključijo dijaki iz Kranjske in zasedenega ozemlja. Dijaki iz Prlekije in Pohorja naj pridejo v Maribor že jutraj, da se sigurno udeležijo sprejema. Po sprejemu obhod po mestu, nakar se vsakemu dijaku odkaže stanovanje, ki bo za akademike in bogoslovce v državnem učiteljskišču, za srednješolce pa v gimnaziji in realki. V vsaki šolski sobi bo oskrbnik, ki ima skrbeti za to, da vlada povsod red in mir.

Vsi akademiki kot tudi bogoslovci in srednješolci bodo spali na slami, vsled česar je priporočljivo, da si po možnosti vsak prinese s seboj kakšno pelerino ali kaj drugega, ki bi služilo kot odeja. Vsak naj si tudi preskrbi žlico, vilico, skodelico ali kako drugo posodo za hrano, ki jo bodo dobivali akademiki in srednješolci skupno v ljudski kuhinji v Razlagovi ulici.

Spored zborovanj, ki se vrše v četrtak, petek in soboto, dobi vsak v Mariboru v roke. Brez tega sporeda se ne pripusti prav nikdo k zborovanju.

Orlovski vestnik.

Člani ljudskošolskega orlovskega naraščaja v Mariboru morajo priti vsi v torek 27. t. m. v Reiserjevo (Cankarjevo) ul. pred telovadnico točno ob štirih popoldne.

Orel v Šoštanj. Nedeljo, dne 18. julija t. l., je bil v Šoštanju ustanovljen telovadni odsek Orla in Orlic. Pristopilo je takoj 32 Orlov in 23 Orlic ter veliko število naraščaja. Mladina, le pogumno naprej!

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tegetthova ulica števil 11.

Telefon števil 16.

Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Izdaje: Čeka nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjume: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Mala naznanila.

Razna:

Trapistovski sir pristni, prvovrstne kakovosti prodaja in razpošilja vsakovrstno sadje kupuje prodaja in razpošilja **MATIJA LAH**, trgovce **Maribor, Glavni trg 4.**

Sedlarji! POZOR! Lepi „BLANK“ dobite v Mariboru, Kralja Petra trg 9. Eillinger. 579

Proda sei

URE vsake vrste se sprejmejo v popravilo. Zaloge ur zlatnine in srebrnine. Cene zmerne. Postrežba točna. **JAN IGNACIJ, MARIBOR** GRAJSKI TRG v gradu (Burg).

Zaboje (kište)

za zrnje, okovane na zaklep, tanke ali debele (kible) za špeh prodaja **Matija Lah, Maribor**, Glavni trg 4.

Posestva na prodaj:

1. **Gostilna** s prostori za prodajalno, jedonadstropna hiša, ledenica, mornica, hlev, sadonosnik, štiri orale njiv s travnikom pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Cena: K 240.000.—
2. **Vinegradno posestvo:** 2 orala ameriškega vinograda izbornih vinskih trt, 7 oralov travnika in njiv, 6 oralov polnega bukovega gozda z vinogradnimi potrebščinami v Grušovi dobro ure od Maribora. Cena K 160.000.—
Pojasnila daje notar pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Fran Stupica. 577

Proda se šivalni stroj, F. Ceti, St. deniš pri Mariboru, Delavska ul. 22 595

POZOR!

Imam lepo kobilu na prodaj za tek, popolnoma zdravo. Več pove **Marija Strle v Hočah.** 596

!! **KDOR** !!

želi kupiti **MANUFAKTURNO BLAGO** in sicer tkanine (stofe) za moške in ženske obleke in kostume, bombažasto in laneno blago za obleke, predpasnike in vse vrste perila, naj se z popolnim zaupanjem obrne na **manufakturno trgovlao**

Feliks Skrabi, Maribor

601 **Gospeska ulica 11.**
Cene umevane brez nakupnega siljenja.

Sedlo, konjska odeja, dvoje belih blač, dvoje obutalo in nekoliko srajc se prodaja **Marijina ulica 10/I. levo.** 600

Motorno kolo se prodaja. Pristaniški trg 2 (Lendplatz) Maribor. **Singerjev šivalni stroj** se prodaja. Pristaniški trg 2 (Lendplatz) Maribor. 599

Preša (stikalnica) z dvema košema je na prodaj pri **Franju Gnilšek.** 591

MOTOR na surovo olje, 30 konjskih sil, še ni rabljen, se prodaja. **Alojzij Bedo, Središče ob Dravi.** 592

Kje kupimo pohištvo?

strogo solidno, iz prvovrstnega materiala od priprostega do najfinjšega izdelka že v zalogi ali po naročilu. Tudi cerkvena dela se sprejemajo. **Najnižje cene!**

Jurij Zupanič, Maribor
Koroška cesta 27. 598

Velika množina olja je dospela, priporočamo **najfinejše namizno olje I K 74** — **Isirski vinski kis I** „ 7.—

Gostilničarji in preprodajalci zahtevajte specialne cenike tudi za drugo delikatesno, kolonijalno in špicerijsko blago.

Na debelo! Na drobno!
Trgovina delikates in kolonijalnega blaga
Vinko Hmelak, Maribor
Slomškov trg 6. 593

Garnizija Maribor

posrebuje sledeče količine ovsa, sena, slame in mesa, in sicer:
ovsa (zobi) 1.050.000 kg za leto 1920/21
sena 1.270.000 „ „ „
slame 500.000 „ „ „
mesa do 1.200 kg dnevno za avgust 1920.

Javna dražba teh predmetov se vrši pri pukovski okružni komandi v Mariboru in sicer:

Za meso dne 24. julija 1920 ob 11. uri dopoldne.
Za oves, seno in slamo dne 30. julija ob 16. uri pop.

Natančni pogoji se bodo pred dražbo na lieu mesta razglasili in se bodo oddala licitacija eventuelno na več ponudnikov v manjših količinah.

Mariborska puk. okr. komanda. 602

BRATA VOŠNJAK
PTUJ SLOVENIJA

Kruponi za gonilne jermene
Usnje za šivanje jermexov
Likamec (usnje za konjsko opravo), podplati, razno usnje, ovčine za podlago

Črne in rujave kozine
Prvovrstni črni in rujavi box-calf
Prvovrstni črni ševr
Čevlji, polčevlji in sandale

Razne čevliarske potrebščine

POZOR! POZOR!

K. Worsche, Maribor
Gospeska ulica 10.
Veletrgovina z manufakturnim blagom.

Priporočam svojo bogato zalogo po iako znižanih cenah.

Znižane cene!
Čevlje

dokolenice

perilo

obleke, potne košare, tržne torbice, razno galanterijsko blago dobite najceneje **Jakobu Lah** pri **Maribor, Glavni trg 2.** 595

Papir in sicer konceptni in boljši se dobi zdaj v Cirilovi tiskarni v Mariboru, kolikor ga kdo želi. Cene dosedanje brez vsakega poviška. Trgovce in urade opozarjamo, da porabijo to priliko in si naroče papir, dokler ga je dobiti.

Voščilo.

Za god želimo vse najboljše našemu vsemu šefu gospodu

Jakobu Breac.

Še na mnoga leta!

Udani nastavljenici.

VELIKA
VRTNA VESELICA

na vrtu gostilne gosp. Mihaela Živec

„gostilna pod Pohorjem“

(poprej Reiser) v Pekrah,

katero priredi

„Zveza vojnih invalidov za Maribor in okolice“

v nedeljo, 25. julija popoldne.

Za obilo zabave, za dobra jedila in pristno pijačo je preskrbljeno. Vstopnina 4 krone.

Pridite v obilnem številu!